

Finavia Oyj:n Helsinki-Vantaan lentoaseman toimintaa koskeva ympäristölupapäätös

Lupamääräysten päivitystarve

Päätökset, joita lupamääräysten päivitystarve koskee:

ESAVI/4.8.2011, Dnro ESAVI/75/04.08/2010, **VaHO/5.9.2013**, **KHO/21.1.2015**

ESAVI/30.11.2015, Dnro ESAVI/3665/2015

ESAVI/5.1.2016, Dnro ESAVI/7967/2015, **VaHO/18.10.2016**

ESAVI/7.6.2016, Dnro ESAVI/12120/2014, **VaHO/28.6.2018**

ESAVI/2.8.2017, Dnro ESAVI/1981/2016, **VaHO/28.6.2018**

Lupamääräys 2.1.

Siviililentotoiminnassa on yöllä klo 23.00 – 06.00 käytettävä ensisijaisena laskeutumiskiitotienä kiitotietä 15 ja suihkukoneiden ensisijaisena lentoonlähtökiitotienä kiitotietä 22R, mikäli lentoturvallisuus ei muuta edellytä.

UUDELY katsoo, että yöaika klo 23.00 – klo 06.00 olisi perusteltava tai sitten olisi yksiselitteisyyden vuoksi käytettävä yleisesti käytössä olevaa yöaikaa klo 22.00 – klo 7.00.

Lupamääräys 3.1.

Siviili-ilmailun koulutuslentotoimintaan kuuluva lentotoiminta on järjestettävä klo 07.00 – 19.00 välisenä aikana. Määräys ei koske koulutuslentotoimintaan liittyviä matkalentoja.

UUDELY katsoo, että olisi harkittava, onko määräys tarpeellinen ja onko määräyksen mukaista koulutuslentotoimintaa mahdollista toteuttaa Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Lupamääräys 3.5.: Asian käsittely on kesken Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Lupamääräys 4.: Asian käsittely on kesken Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Lupamääräys 5.

Finavia Oyj:n on laadittava Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen yleinen melunhallintasuunnitelma, josta käy ilmi lennonjohdon toimintatavat ohjata siviililentoliikennettä eri liikennetilanteissa ja aikoina. Suunnitelma tulee päivittää kolmen vuoden välein. Suunnitelma tulee toimittaa 31.12.2012 mennessä tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan, Espoon, Kauniaisten, Keravan ja Helsingin kaupunkien sekä Tuusulan, Nurmijärven ja Sipoon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Suunnitelmasta on lisäksi tiedotettava yleisölle vähintään Finavia Oyj:n internet-sivuilla ja se on pidettävä yleisön saatavilla.

Lupamääräys 5.1.

Finavia Oyj:n on laadittava tekninen selvitys lähestyvien lentokoneiden melunhallinnasta. Selvityksessä on kiinnitettävä huomiota erityisesti melunhallintaan jatkuvan korkeuden vähentämisen menetelmällä (CDO) ja sen yhteydessä toteutettaviin melua vähentäviin lähestymismenetelmiin, kuten pienen tehoasetuksen ja pienen vastuksen menetelmä (Low Power – Low Drag). Selvityksessä on kuvattava vastuut Finavia Oyj:n ja lentoyhtiöiden välillä näiden menetelmien toteuttamisessa. Selvityksessä on esitettävä kirjallisuuskatsaus kansainvälisesti käytetyistä keinoista lähestymisten melunhallinnassa. Selvitys on toimitettava 31.12.2012 mennessä tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan, Espoon, Kauniaisten, Keravan ja Helsingin kaupunkien sekä Tuusulan, Nurmijärven ja Sipoon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

Lupamääräys 5.2.

Edellä määräyksessä 5.1. tarkoitetussa selvityksessä on esitettävä erillinen suunnitelma yöaikaisten (klo 22.00–07.00) lähestymisten melunhallinnasta mm. kehittämällä kiitoteiden käyttötapoja, maksuohjausta, julkaisemalla erityisiä yöaikana voimassa olevia lähestymis- ja laskeutumismenetelmiä sekä hyödyntämällä kehittyviä navigointimenetelmiä. Suunnitelman mukaiset toimet on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä osaksi lennonjohdon käytäntöjä. Suunnitelma on päivitettävä kolmen vuoden välein. Suunnitelma tulee toimittaa 31.12.2012 mennessä tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan, Espoon, Kauniaisten, Keravan ja Helsingin kaupunkien sekä Tuusulan, Nurmijärven ja Sipoon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Suunnitelmasta on lisäksi tiedotettava yleisölle vähintään Finavia Oyj:n internet-sivuilla ja se on pidettävä yleisön saatavilla.

UUDELYn näkemyksen mukaan määräysten 5., 5.1. ja 5.2. mukaiset asiat liittyvät kiinteästi toisiinsa, joten ne pitäisi sisällyttää yhteen melunhallintasuunnitelmaan. Suunnitelma olisi toimitettava viipymättä ympäristöluvan valvontaviranomaisille aina, kun sitä on muutettu. Lisäksi vuosittain suunnitelman päivitystarve olisi arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään melunhallintasuunnitelman.

Lisäksi määräystä päivitettäessä on otettava huomioon, että lennonvarmistus on siirtynyt Finavia Oyj:ltä ANS Finlandille, joka aloitti toimintansa 1.4.2017.

Lupamääräys 6.

Uuden huoltokoekäyttöpaikan käyttöönottoa edeltävä siirtymäaika on pyrittävä pitämään mahdollisimman lyhyenä. Ilma-alusten tyhjäkäyntitehoa suuremmalla teholla tehtävät huoltokoekäytöt on järjestettävä lupamääräyksen 6.A. mukaisella uudella huoltokoekäyttöpaikalla 30.4.2017 mennessä. Muussa tapauksessa toiminnanharjoittajan on viimeistään 1.5.2017 alkaen osoitettava huoltokoekäytölle vähintään nykyisen, käytöstä poistuvan huoltokoekäyttöpaikan melunhallintaratkaisuja vastaava tilapäinen huoltokoekäyttöpaikka siihen saakka kunnes uusi huoltokoekäyttöpaikka on otettu käyttöön. Uuden koekäyttöpaikan käyttöönotosta on ilmoitettava kirjallisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluessa koekäyttötoiminnan aloittamisesta.

Tuuliolosuhteiden estäessä huoltokoeikäyttöpaikan käytön on koeikäytöt ensisijaisesti pyrittävä siirtämään tuuliolosuhteiltaan parempaan ajankohtaan. Tyhjäkäyntitehoa suuremmalla teholla tehtäviä huoltokoeikäyttöjä voidaan tuuliolosuhteiden vaatiessa järjestää myös muualla lentoaseman alueella pakottavista syistä silloin, kun koeikäyttöä ei ole mahdollista siirtää. Tällaisista koeikäytöistä on laadittava koeikäyttökohtainen poikkeustilanneraportti, johon on kirjattava koeikäytetty kone, koeikäytön teho ja sen kesto sekä ajankohta, käytetty koeikäyttöpaikka sekä syyt koeikäyttöpaikan ulkopuolella tapahtuneeseen koeikäyttöön mukaan lukien tiedot tuuliolosuhteista. Koeikäyttöpaikan ulkopuolisten tyhjäkäyntitehoa suurempien koeikäyttöjen määrä ei saa kahtena peräkkäisenä vuotena yli kaksinkertaisesti ylittää suunnitelman täydennyksessä esitettyä.

UUDELY katsoo, että määräyksen ensimmäinen kappale on vanhentunut, koska uusi paikka on jo rakennettu ja otettu käyttöön 22.12.2016.

UUDELYn näkemyksen mukaan määräyksen mukaiset tiedot on toimitettava valvontaviranomaiselle, jos huoltokoeikäytöistä aiheutuu haittaa. Huoltokoeikäyttöpaikan ulkopuolella on valvontatietojen mukaan tehty koeikäyttöjä myös muiden kuin vaikeiden tuuliolosuhteiden vuoksi. Lisäksi olisi harkittava, onko tarpeellista määrätä koeikäyttöjen kappalemäärästä huoltokoeikäyttöpaikan ulkopuolella.

Lupamääräys 6A.

Ilma-alusten uusi huoltokoeikäyttöpaikka on toteutettava rakenteiltaan ja muilta ratkaisuiltaan suunnitelman täydennyksissä esitetyn, toteutukseen valitun ratkaisun mukaisena tai muulla melun hallintaratkaisuiltaan vähintään yhtä tehokkaalla tavalla.

Mikäli uuden koeikäyttöpaikan toiminnan aiheuttamat melutasot ylittävät suunnitelman täydennyksissä esitetyt valittuun sijoituspaikkaan perustuvat melutasot määräyksien 37. ja 37.1. mukaisten mittausten ja selvitysten perusteella, tulee toiminnanharjoittajan laatia toimenpidesuunnitelma ja aikataulu koeikäyttötoiminnan meluvaikutusten saattamisesta suunnitelmassa ja sen täydennyksissä esitetylle tasolle. Selvitys tulee toimittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hyväksyttäväksi ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tiedoksi kuuden kuukauden kuluessa lupamääräyksen 37.1. mukaisen selvityksen valmistumisesta. Aluehallintovirasto voi täydentää lupaa mahdollisen selvityksen johdosta tarvittaessa.

Määräyksen ensimmäinen kappale on vanhentunut. Uusi huoltokoeikäyttöpaikka on jo rakennettu ja otettu käyttöön 22.12.2016. Toisen kappaleen selvitys on myös jo tehty.

UUDELYn näkemyksen mukaan, mikäli huoltokoeikäyttötoiminta aiheuttaa meluhaittaa asutukselle tms., toiminnanharjoittajan on selvitettävä toiminnan melutasot ja esitettävä tarvittaessa toimenpiteet meluhaitan vähentämiseksi.

Lisäksi UUDELY katsoo, että huoltokoeikäyttötoiminnan muuttuessa siten, että melutasot ympäristössä kasvavat merkittävästi, huoltokoeikäyttötoiminnan aiheuttamat melutasot on selvitettävä yksityiskohtaisesti ja toiminnanharjoittajan on laadittava toimenpidesuunnitelma ja aikataulu koeikäyttö-

toiminnan meluvaikutusten saattamisesta hyväksyttävälle tasolle. Selvitys tulee toimittaa lupaviranomaiselle lisämääräysten harkintaa varten ja tiedoksi valvontaviranomaisille.

Lupamääräys 7.1.

Finavia Oyj:n on tehtävä suunnitelma hulevesien käsittelystä lentoaseman alueella. Suunnitelma on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 31.12.2016 mennessä ja se on liitettävä lupamääräysten tarkistamista koskevaan hakemukseen. Suunnitelmassa on selvitettävä mahdollisuudet erottaa puhtaat ja likaiset hulevedet paremmin toisistaan, ottaa käyttöön uusia hulevesien käsittelyjä viivytysmenetelmiä ja edelleen lisätä viipymäallastilavuutta, jotta hulevesien aiheuttamaa ympäristökuormitusta voidaan vähentää. Suunnitelmassa on huomioitava myös hulevesien mahdollisesti aiheuttama tulvariski.

UUDELY katsoo, että suunnitelma hulevesien käsittelystä lentoaseman alueella on pidettävä ajan tasalla ja se on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun sitä muutetaan. Lentoasema-alueelta pois johdettavat hulevedet on käsiteltävä siten, että ne eivät aiheuta purkuojoissa haittaa, kuten vedenlaadun heikkenemistä, liettymistä tai haittaa kaloille tai muulle vesieliöstölle. Hulevesien käsittelysuunnitelman päivystarve olisi vuosittain arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään hulevesien käsittelysuunnitelman.

UUDELY katsoo, että mahdollisia jatkotoimenpiteitä lupamääräyksen 7.1. mukaisessa, 31.1.2017 Uudenmaan ELY-keskukselle toimitetussa suunnitelmassa esitetyn johdosta voidaan harkita vasta sitten, kun lupamääräyksen 12.1. mukaisesta biosuodatuskokeesta on saatu lisätietoa.

Lupamääräyksen 8. ensimmäinen kappale: Asian käsittely on kesken Etelä-Suomen aluehallintovirastossa.

Lupamääräys 8. toinen kappale

Jäänpoisto- ja jäänestokäsittelyalueiden sekä likaisen lumen varastointipaikkojen ja hulevesien johtamiseen käytettävien rakenteiden pinnoitteiden kunto on tarkastettava säännöllisesti. Edellä mainittujen alueiden ja muiden alueiden, jossa likaisia hulevesiä muodostuu, säännönmukaisesta tarkastamisesta on tehtävä suunnitelma Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 1.9.2014 mennessä.

UUDELY katsoo, että maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden varasto- tai käsittelypaikkojen sijaintipaikat on hyväksyttävä valvontaviranomaisella suunniteltaessa uusia jäänpoisto- tai jäänestokäsittelyalueita, kemikaalien varastopaikkoja, likaisen lumen sijoituspaikkoja tms. ennen niiden toteuttamista. Marraskuussa 2017 tapahtuneen kaliumformiaattivuodon vuoksi UUDELY on 1.2.2018 edellyttänyt Finavia Oyj:n toimittamaan valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi kemikaalisäiliöiden varastointipaikkojen muutokset.

Lisäksi UUDELY katsoo, että määräys on päivitettävä siten, että suunnitelma maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden varasto- tai käsittelypaikkojen säännönmukaisesta tarkastamisesta on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun sitä on muutettu. Suunnitel-

man päivitystarve olisi vuosittain arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään suunnitelman.

Lupamääräys 8.1.

Lentokoneiden jäänpoisto- ja jäänestokäsittelyt on tehtävä alueilla, jotka on viemäroity. Toiminnan aikana näiltä alueilta kerätyt vedet on toimitettava käsiteltäviksi laitokseen tai paikkaan, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä tällaisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Samoin jäänpoisto- ja jäänestokäsittelyn yhteydessä likaantunut lumi on koottava alueille, josta sulamisvedet voidaan toimittaa käsittelyyn.

UUDELY katsoo, että Finavian käyttämät periaatteet maaperän ja pohjaveden suojausrakenteista ja niiden tiiviysvaatimuksista esim. kemikaalien käsittely- ja varastointialueilla, jätteiden varastointialueilla ja likaantuneen lumen varastointialueilla olisi toimitettava tiedoksi valvontaviranomaisille samoin kuin tiedot toteutuneista rakenteista (lupamääräykset 8.1., 23. ja 24.).

Lupamääräys 8.2.

Kiitotien 1 lounaispään sijoitettavan jäänpoisto- ja jäänestoalueen ensimmäinen vaihe on otettava käyttöön vuoden 2011 loppuun mennessä. Kokonaisuudessaan jäänpoisto- ja jäänestoalue on otettava käyttöön vuoden 2014 loppuun mennessä.

UUDELY katsoo, että määräys voidaan poistaa, koska määräyksen mukainen alue on otettu kokonaisuudessaan käyttöön.

Lupamääräys 9.1.

Finavia Oyj:n on oltava selvillä markkinoilla olevista ja kehitteillä olevista erilaisista liukkauden torjuntaan käytettävistä kemikaaleista. Liukkaudentorjunnassa on käytettävä kulloinkin markkinoilla olevia ympäristölle mahdollisimman vähän haittaa tai pilaantumisen vaaraa aiheuttavia kemikaaleja.

Lupamääräys 9.2.

Lentoturvallisuuden vaatiessa kemikaalien käyttöä, liukkaudentorjunnassa on ensisijaisesti käytettävä formiaatteja tai asetaatteja tai muita vastaavia kemikaaleja, joiden aiheuttama ravinnekuormitus tai hapenkulutus ei ole suurempi kuin formiaateilla tai asetaateilla. Runsaasti typpeä sisältävien kemikaalien, kuten urean, käyttö liukkaudentorjunta-aineena on kielletty.

UUDELY katsoo, että lupamääräyksiä 9.1. ja 9.2. on tarve täydentää siten, että lentoasemalla käytettävistä kemikaaleista olisi pidettävä listaa ja tarkistettava, onko käytössä olevista kemikaaleista jokin mainittu asetuksessa 1022/2006 vesiympäristölle haitalliset ja vaaralliset aineet tai tähän asetukseen tulleissa tai tulevaisuudessa muutosissa. Käytössä olevien kemikaalien lista olisi toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun siihen tulee muutoksia. Tieto kemikaalilistan tarkistamisesta on vuosittain esitettävä vuosiraportin yhteydessä.

Lupamääräys 10.

Kiitotien 3 valumavesien maaperäkäsittelyyn käytetyt pengeraltaat on pidettävä kunnossa ja niiden toimintaa on tarkkailtava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Pengeraltaiden toimivuudesta ja puhdistustehosta on tehtävä selvitys Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 31.12.2017 mennessä.

Selvitys pengeraltaiden toimivuudesta ja puhdistustehosta on 31.1.2018 toimitettu UUDELYlle. UUDELY on 3.9.2018 antanut kannanottonsa selvityksestä ja katsonut, että selvitys vastaa lupamääräyksessä 10. määrättyä selvitystä. Selvityksen johdosta on vesientarkkailua edellytetty tarkistettavan vuoden 2019 alusta lukien.

UUDELY katsoo, että lentoasemalla on pyrittävä kaikkien kiitoteiden 1, 2 ja 3 pinta- ja pohjavesikuormituksen jatkuvaan vähentämiseen ja että kiitotien 3 valumavesien pengeriallaskäsittelyä on jatkuvasti pyrittävä kehittämään. Lisäksi pengeraltaiden toimivuus ja puhdistusteho on jatkossa määrävlein selvitettävä. Pengeraltaissa tapahtuvan vedenpuhdistustehon parantamismahdollisuuksien arvioimiseksi sekä pengeraltaiden formiaatti- ja glykolipitoisen veden kulkeutumisreittien ja vaikutusten selvittämiseksi on tarpeen laatia:

- toimenpide-ehdotus aikatauluineen ja kustannuksineen siitä, miten pengeraltaissa veden aerobista hajoamista voitaisiin tehostaa, esim. veden kierrätystä tai hapetusta lisäämällä
- arvio siitä, mihin pengeraltaiden pohjalle kerrostunut formiaatti- ja glykolipitoinen vesi päätyy ulosvirtauksen kautta ja mitkä ovat sen ympäristövaikutukset sekä onko tarvetta Mottisuon altaan tiivistämiseen.

Lupamääräys 12.

Finavia Oyj:n on tehtävä selvitys Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Kylmäojan länsihaaran uoman kunnostustarpeesta 31.12.2014 mennessä. Selvitykseen on sisällytettävä suunnitelma kunnostustoimista ja toteuttamisaikataulusta. Selvityksessä on otettava huomioon alueen muiden hankkeiden vaikutus Kylmäojaan. Aluehallintovirasto voi antaa lisämääräyksiä selvityksen johdosta kunnostamisen suorittamiseksi.

Selvitys kunnostustarpeesta on tehtävä aluehallintovirastolle 31.12.2015 mennessä Kirkonkylänojasta (itähaara ja länsihaara), Veromiehenkylänpurosta (Krakanoja), Mottisuonojasta, Viinikanmetsänojasta ja Viinikkalanojasta (Brändoninoja).

Tämän lupamääräyksen ensimmäisessä ja toisessa kappaleessa tarkoitetut selvitykset on toimitettava niissä mainittuina ajankohtina myös Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

UUDELY katsoo, että määräys 12. on muutettava siten, että lentoasema-alueen hulevesien purkuojat on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on säännöllisesti tarkistettava. Arvio purkuojien kunnosta sekä tarvittavista ja tehdyistä kunnostustoimenpiteistä on esitettävä vuosittain vuosiraportin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä purkuojien kunnostamisesta.

Lupamääräykset 12.1. – 12.2.

Lupamääräyksissä 12.1. – 12.2. määrättyihin selvityksiin ja toimenpiteisiin UUDELY ei tässä vaiheessa ota yksityiskohtaisesti kantaa. UUDELY katsoo, että määräyksissä 12.1. ja 12.2. on tarkistettava päivämäärät.

Lupamääräys 12.3.

Finavia Oyj:n on kunnostettava Kylmäojan länsihaaran uomaa ja sen on 30.12.2016 mennessä toimitettava yksityiskohtainen toteutussuunnitelma Kylmäojan länsihaaran uomassa kustannuksellaan tehtävistä kalataloudellisista kunnostustoimenpiteistä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Lähtökohtana kalataloudellisille toimenpiteille tulee olla selvityksessä esitetyt alustavat toimenpideehdotukset kuten sorastukset ja poikaskivikkojen rakentaminen Kylmäojan länsihaaraan. Toteutussuunnitelmaan tulee sisältyä perusteltu esitys toimenpiteiden toteutusajataulusta.

UUDELY katsoo, että kalataloudellinen kunnostustyö Kylmäojan länsihaaran uomassa on uusittava tarvittaessa kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Lupamääräyksen 12.4. ensimmäinen kappale

Finavia Oyj:n on 31.3.2022 mennessä toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle sekä tiedoksi Uudenmaan ELY-keskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle selvitys Kirkonkylänojassa, Veromiehenkylänpurossa, Mottisuonojassa, Viinikanmetsänojassa ja Brändöninojassa tehtävistä kunnostustoimenpiteistä.

UUDELY katsoo, että selvitys on toimitettava myös kalatalousviranomaiselle ja toimituspäivämäärä on tarkistettava.

Lupamääräyksen 12.4. kolmas kappale

Osana elinympäristökunnostusten esitystä tulee olla selvitys kalojen ja pohjaeläinten esiintymisestä näissä viidessä laskupurossa, joka on tehtävä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Esitys tulee toimittaa kalatalousviranomaiselle hyväksyttäväksi 31.12.2017 mennessä. Selvitys voidaan tehdä osana Vantaanjoen yhteistarkkailua.

UUDELY katsoo, että selvitys on jatkossa uusittava tarvittaessa kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Lupamääräys 14.

Kaikki öljynerottimet on varustettava jatkuvatoimisella hälyttimellä 1.1.2013 mennessä. Hälytykset on ohjattava sellaiseen paikkaan, että ne voidaan välittömästi havaita. Sulkukaivoihin on oltava esteetön pääsy. Hiekan- ja öljynerotuskaivot on tarkastettava ja tyhjennettävä säännöllisesti kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

UUDELY katsoo, että määräys on päivitettävä poistamalla päivämäärä.

Lupamääräys 15.

Nykyisellä paloharjoitusalueella polttonestepalon sammutusharjoitukset, joissa polttonestettä poltetaan maaperässä, on kielletty.

Paloharjoitustoiminnan lopettamisen yhteydessä alueen pilaantuneisuus on tutkittava ja Finavia Oyj:n on esitettävä arvio maaperän puhdistamistarpeesta ja mahdollinen suunnitelma maaperän puhdistamisesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 6 kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Uuden tai korvaavan paloharjoitusalueen rakennussuunnitelmat on esitettävä viimeistään 6 kuukautta ennen rakentamisen aloittamista aluehallintovirastolle. Mainittu selvitys on toimitettava myös Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Aluehallintovirasto voi täydentää tältä osin tarvittaessa lupaa.

UUDELY katsoo, että määräys on päivitettävä vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä (89 § 2 mom. kohta 5). Määräyksessä 15. määrätään lentoaseman paloharjoitusalueen maaperän pilaantuneisuus tutkittavaksi ja maaperän puhdistustarve arvioitavaksi paloharjoitustoiminnan lopettamisen yhteydessä. Paloharjoitusalueen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve toimenpiteineen tulee kuitenkin mahdollisesti tehtäväksi jo ennen paloharjoitustoiminnan lopettamista alueella EU-lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

Ympäristölaatonormidirektiivin 5 artiklan velvoittamana Suomen tulee laatia selvitys eli inventaario vesiympäristölle vaarallisten aineiden asetuksen (1022/2006) liitteen 1C1 ja 1D aineiden päästöistä tai huuhtoutumista kullakin vesienhoitoalueella. Asetuksen uusimmassa muutoksessa (1308/2015) on tullut 12 uutta liitteen 1C1 ainetta, joiden kuormitusta vesiympäristöön SYKE selvitti uusia prioriteettiaineita koskevassa kuormitusinventaariossa 2018.

Uusista prioriteettiaineista perfluorioktaanisulfonaatin (PFOS) osalta suurimmat ympäristölaatonormit (EQS) ylittävät pitoisuudet mitattiin Vantaanjoesta. Suurimmiksi päästölähteiksi todettiin yhdyskuntien jätevedenpuhdistamot sekä paloharjoittelalueet. Uusia prioriteettiaineita koskevassa EU:n komissiolle vuonna 2018 raportoidussa alustavassa toimenpideohjelmassa (Preliminary programme of measures for FIVHA2) (SYKE) esitettiin toimenpiteiksi jätevedenpuhdistuksen kehittämistä, pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamista ja lisätutkimuksia. Erikseen mainittiin Helsinki-Vantaan lentokentän paloharjoittelualue, jossa PFOS:ia sisältävien sammutusvaahtojen käyttö lopetettiin 2011. Alustavia toimenpiteitä täsmennetään edelleen 2021 valmistuvassa seuraavassa vesienhoitosuunnitelmassa.

Lupamääräys 21.

Finavia Oyj:n on uusittava kaksi kertaa selvitys hajun esiintymisestä lentoaseman huilavesien laskuojien varrella. Selvitys tulee tehdä 1.4.–31.8.2012 sekä 1.4.–31.8.2017 välisinä aikoina. Selvitykset on tehtävä vertailukelpoisesti 2008 tehdyn hajuselvityksen (VTT-S-08186-08, 31.10.2008) kanssa. Selvitykset on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.12.2012 ja 31.12.2017 mennessä.

UUDELY katsoo tehtyjen selvitysten perusteella, että hajun esiintymistä on jatkossakin seurattava vähintään viiden vuoden välein pääpurkuojien Kylmäojan, Kirkonkylänojan ja Veromiehenkylänpuron alueilla ja tarvittaessa muidenkin purkuojien alueilla. Hajun säännöllisestä seurannasta on laadittava suunnitelma siten, että seurannat voidaan tehdä keskenään vertailukelpoisesti. Seurantatulokset analysoituna on toimitettava kuukauden kuluessa tulosten valmistumisesta valvontaviranomaisille.

Lisäksi UUDELY katsoo, että hajuhaittaa ilmaantuessa haitan syy on selvitettävä ja tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi.

Esim. Veromiehenkylänpuron hajuongelmia on pystytty vähentämään käsittelemällä purovedet vedenkäsittelylaitoksessa, joka hapettaa veden voimakkaasti ja poistaa vedestä hajun lisäksi kiintoainesta. Vedenpuhdistuslaitos on ollut toiminnassa helmikuusta 2017 lähtien. Tarvittaessa vastaavanlaisia vedenpuhdistuslaitoksia tulee ottaa käyttöön myös muissa purkuojissa.

Lupamääräys 23.

Polttoaineet, kemikaalit ja jätteet on varastoitava siten, ettei niistä aiheudu epäsiisyyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa tai maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisen vaaraa tai muutakaan haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Varastojen rakenteiden ja laitteistojen, kuten polttoainesäiliöiden ja -putkistojen, öljynerottimien polttoaineiden jakelulaitteistojen sekä hälytysjärjestelmien huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava siten, ettei niissä käytön aikana ilmene ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia vikoja tai muutoksia. Säiliöiden tarkastuspöytäkirjat on säilytettävä ja tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaisille.

Lupamääräys 24.

Finavia Oyj:n polttonesteiden jakeluasemilla ja muissa tämän luvan piiriin kuuluvissa kohteissa, joissa käsitellään öljyä, polttoaineita tai vastaavia on oltava tiivis alusta. Päälysteen kunto on tarkastettava säännöllisesti kuitenkin vähintään kerran vuodessa ja mahdolliset vauriot korjattava viipymättä. Tehdyt toimenpiteet on kirjattava määräyksessä 41. tarkoitettuun kirjanpitoon.

UUDELY katsoo, että maaperän tai pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavien aineiden varastointipaikkojen sijainnit on hyväksyttävä valvontaviranomaisella. Lisäksi UUDELY katsoo, että Finavian käyttämät periaatteet maaperän ja pohjaveden suojausrakenteista ja niiden tiiviysvaatimuksista esim. kemikaalien käsittely- ja varastointialueilla, jätteiden varastointialueilla ja likaantuneen lumen varastointialueilla olisi toimitettava tiedoksi valvontaviranomaisille samoin, kuin tiedot toteutuneista rakenteista (lupamääräykset 8.1., 23. ja 24.). Marraskuussa 2017 tapahtuneen kaliumformiaattivuodon vuoksi UUDELY on 1.2.2018 edellyttänyt Finavia Oyj:n toimittamaan valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi kemikaalisäiliöiden varastointipaikkojen muutokset.

Lupamääräys 25.

Liukkaudentorjunta-, sekä jäänesto- ja jäänpoistoaineiden varasto- ja jakelualueilla on oltava tiivis alusta, säiliöt on varustettava törmäyssuojilla ja tankkausletkut tipattomilla liittimillä. Finavia Oyj:n on esitettävä kuntoselvitys sekä esitys välittömistä ja myö-

hemmin tehtävistä korjaustoimenpiteistä aikatauluineen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 31.12.2011 mennessä.

Mikäli varasto- tai jakelualueiden maaperän epäillään pilaantuneen, on alueiden saaneeraustöiden tai toiminnan lopettamisen yhteydessä maaperän mahdollinen pilaantuneisuus selvitettävä ja selvitys toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tarvittaessa alueen maaperä on kunnostettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräysten mukaisesti.

Varasto- ja jakelualueiden päällysteen, säiliöiden, putkien ja liittimien kunto on tarkastettava säännöllisesti ja mahdolliset vauriot ja puutteet on korjattava viipymättä. Tehdyt toimenpiteet on kirjattava määräyksessä 40 tarkoitettuun kirjanpitoon.

UUDELY katsoo, että kemikaalien varasto- ja jakelualueiden kuntoselvitys on tarvittaessa uusittava valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Rakenteiden ja laitteiden säännöllisen tarkastuksen suorittamisesta on raportoitava vuosittain vuosiraportin yhteydessä. Vuosiraportissa on lisäksi esitettävä arvio rakenteiden ja laitteiden kunnostustarpeista aikatauluineen.

Lupamääräys 26.

Poikkeuksellisiin tilanteisiin on varauduttava ennakolta. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on toiminnanharjoittajalla oltava aina saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia nestemäisen jätteen ympäristöön leviämisen estämiseksi.

Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on ryhdyttävä välittömästi asianmukaisiin tarpeellisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen ja niiden leviämisen estämiseksi ja päästöstä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen.

UUDELY katsoo, että lupamääräystä 26. on täydennettävä siten, että ympäristönsuojelulain (527/2014) 15 §:n mukaista ennaltavarautumissuunnitelmaa on pidettävä ajan tasalla ja se on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun siihen tehdään muutoksia. Vahinkotilanteissa ympäristövaikutusten tarkkailu on käynnistettävä välittömästi valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla. Ennaltavarautumissuunnitelman ajantasaisuus on arvioitava ja esitettävä vuosittain vuosiraportissa.

Lupamääräys 27.

Häiriötilanteista ja muista poikkeuksellisista tilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tai joissa kemikaaleja, öljyjä tai muita aineita pääsee vuotamaan maaperään, pinta- tai pohjavesiin tai viemäriin, on ilmoitettava viipymättä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle.

UUDELY katsoo, että määräyksen 27. mukaisista tilanteista on ilmoitettava viipymättä määräyksessä esitettyjen tahojen lisäksi Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle.

Lupamääräys 28.

Finavia Oyj:n on laadittava suunnitelma 31.12.2011 mennessä lentoaseman lähialueelta (CTR) tulevien melua koskevien yhteydenottojen ja valitusten vastaanottamisesta, kirjaamisesta ja niihin vastaamisesta. Suunnitelmaan tulee kirjata yhteystahot, jolle tiedustelut ja valitukset osoitetaan. Yhteystahot on esitettävä Finavia Oyj:n internet-sivuilla. Suunnitelma tulee toimittaa tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan, Espoon, Kauniaisten, Keravan ja Helsingin kaupunkien sekä Tuusulan, Nurmijärven ja Sipoon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Yhteenvedo melua koskevista yhteydenotoista sekä selvitys niistä toimenpiteistä, joihin on niiden perusteella ryhdytty, tulee toimittaa vuosittain valvontaviranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.

UUDELY katsoo, että asukkailta tulevien yhteydenottojen kirjaamista ja niihin vastaamista varten on oltava selkeä toimintatapa/suunnitelma, joka on toimitettava tiedoksi valvontaviranomaisille. Jos tähän toimintatapaan tulee muutoksia, muutettu suunnitelma on toimitettava valvontaviranomaisille.

UUDELY katsoo, että määräyksessä on korostettava melua koskevien yhteydenottojen perusteella tehtävien johtopäätösten tekemistä ja esittämistä sekä selvityksen esittämistä niistä toimenpiteistä, joihin on yhteydenottojen perusteella ryhdytty, koska valvonnan yhteydessä joudutaan jatkuvasti puuttumaan tähän asiaan.

Lupamääräys 30.

Helsinki-Vantaan lentoaseman käyttö- ja päästötarkkailu on tehtävä ympäristölupahakemuksen kohdassa "6. Tarkkailu" esitetyn mukaisesti.

Käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla siten, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta ja tarkkailun kattavuutta tai lupamääräysten valvottavuutta.

UUDELY katsoo, että lentoaseman käyttö- ja päästötarkkailusta pitää laatia ohjelma ja se on pidettävä ajan tasalla. Ohjelma on toimitettava valvontaviranomaiselle ja se on tarvittaessa tarkistettava valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla.

Lupamääräys 31.

Pinta- ja pohjavesitarkkailu on tehtävä käytössä olevan aiemmin hyväksytyyn (Helsinki-Vantaan lentoaseman glykolivesien, pintavesien ja pohjavesien tarkkailuohjelman hyväksyminen, Uudenmaan ympäristökeskus, 27.6.2007, UUS-2002-Y-446-121) tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailuohjelmassa on oltava mukana glykolin ja sen hajoamistuotteiden tarkkailu. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa Uu-

denmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla siten, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta ja tarkkailun kattavuutta tai lupamääräysten valvottavuutta. Valumavesien kalataloudellisia vaikutuksia on tarkkailtava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

UUDELY katsoo, että lupamääräys on päivitettävä seuraavaan muotoon: Pinta- ja pohjavesitarkkailu on tehtävä valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailussa on käytettävä mm. jatkuvatomisia vedenlaatu- ja virtaamamittareita. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla tai valvontaviranomaisen aloitteesta siten, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta ja tarkkailun kattavuutta tai lupamääräysten valvottavuutta. Valumavesien kalataloudellisia vaikutuksia on tarkkailtava kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Lupamääräys 31.1.

Helsinki-Vantaan lentoaseman valumavesien kalataloudellisten vaikutusten tarkkailua on täydennettävä Kylmäojan länsihaaran kalastotarkkailulla. Suunnitelma Kylmäojan länsihaaran kalastotarkkailusta tulee toimittaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyttäväksi sekä tiedoksi Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille 30.12.2016 mennessä. Kylmäojan länsihaaran kalastotarkkailu voidaan toteuttaa osana Vantaanjoen yhteistarkkailua.

UUDELY katsoo, että Helsinki-Vantaan lentoaseman valumavesien kalataloudellisten vaikutuksia on tarkkailtava. Tarkkailu voidaan toteuttaa osallistumalla Vantaanjoen yhteistarkkailuun.

Lupamääräys 32.

Lentoaseman alueen maaperästä ja pohjavesistä on tehtävä kertaluontoinen glykolipitoisuuden ja glykolin hajoamistuotteiden selvitys, jossa kartoitetaan koko aseman alueen maaperän ja pohjavesien glykolipitoisuudet. Selvitys on tehtävä KHO: 31.12.2015 mennessä. Selvitys on tehtävä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

UUDELY katsoo, että lentoaseman maaperän ja pohjaveden tilaa kuvaava selvitys, mukaan lukien määräyksessä 32. edellytetyt aineet, on laadittava tarvittaessa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Lentoasema-alueen alle rakennetun Kehäratatunnelin rakennusvaiheessa lentoasema-alueen tunnelivesissä havaittiin glykolia ja sen hajoamistuotteita. Tämä osoittaa, että lentoaseman maa- ja kallioperässä esiintyy lentoasemalla käytettäviä kemikaaleja ja niiden hajoamistuotteita. Glykolin hajoamistuotteista ainakin asetaldehydi on karsinogeeni.

Lisäksi lentoasema-alueen maaperän ja pohjaveden tilaan vaikuttavat mm. lentoasema-alueella ja sen ympäristössä tehtävät räjäytystyöt, jotka muuttavat kallioperän rakosysteemejä ennalta arvaamattomalla tavalla sulkien olemassa olevia rakoja, laajentamalla olemassa olevia rakoja ja mahdollisesti myös muodostamalla uusia rakoja, joista kallioperään joutuneet kemikaalit voivat levitä aikaisempaa laajemmalle alueille, mm. marraskuussa 2017 tapahtuneen vahingon vuoksi kallioperään pääsi vuotamaan kaliumformiaattia 35 tonnia.

Päijänne-tunnelin ja Kehäradan rautatietunnelin sijaintien vuoksi lentoaseman maaperän ja pohjavesien tilan kokonaisvaltainen kartoittaminen haitta-aineiden suhteen määrääjoin on erityisen tärkeää. Lisäksi pohjavesien virtausmallinnus on tarvittaessa uusittava valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Lupamääräys 33.

Finavia Oyj:n on liityttävä pääkaupunkiseudun (HSY) ilmanlaadun yhteistarkkailuun 1.1.2012 lähtien aiheuttamisperiaatteen mukaisella kustannusosuudella Helsinki-Vantaan lentoaseman kenttäalueen maaliikenteen ja alle 300 metrin korkeudessa tapahtuvien lentokoneiden päästöjen vaikutusten tarkkailemiseksi ilmanlaatuun. Lisäksi Finavia Oyj:n tulee osallistua seuraavaan Uudenmaan alueella toteutettavaan yhteiseen bioindikaattoriseurantaan. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää yhteistarkkailusta ja bioindikaattoriseurannasta erikseen.

UUDELY katsoo, että määräys on päivitettävä. Helsinki-Vantaan lentoaseman kenttäalueen maaliikenteen ja alle 300 metrin korkeudessa tapahtuvien lentokoneiden päästöjen vaikutuksia ilmanlaatuun on tarkkailtava. Tarkkailu voidaan toteuttaa osallistumalla pääkaupunkiseudun (HSY) ilmanlaadun yhteistarkkailuun.

Lupamääräys 34.

Helsinki-Vantaan lentoasemalla tulee olla käytössä jatkuvatoiminen lentoliikenteen melun mittausjärjestelmä sekä lentoreittien seurantajärjestelmä. Finavia Oyj:n on toimitettava ulkopuolisen asiantuntijan lausunto jatkuvatoimisen melun mittausjärjestelmän ja lentokoneiden reittien seurantajärjestelmän luotettavuudesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 31.12.2012 mennessä.

UUDELY katsoo, että jatkuvatoiminen lentoliikenteen melun mittausjärjestelmän ajantasaisuutta ja käyttökelpoisuutta on tarkasteltava määrävälein, esim. 10 vuoden välein, ja silloin, kun mittauslaitteisiin tai mittausmenetelmään tehdään muutoksia. Määrävälein tehtävä laadunvarmennus on tehtävä sertifioidun asiantuntijan toimesta. Kun laadunvarmennus tehdään mittauslaite- tai menetelmämuutoksen tms. vuoksi, se on tehtävä käyttäen ulkopuolista asiantuntijaa.

Lupamääräys 34.1.

Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen aiheuttamaa melua on mitattava jatkuvatoimisesti nykyisten Keravan, Korson, Nurmijärven, Tikkurilan, Martinlaakson, Marja-Vantaan ja Kalajärven mittausasemien lisäksi myös Nurmijärven Palojoella ja Espoon Laaksolahdessa viimeistään 1.1.2012 alkaen. Palojoen ja Laaksolahden mittausasemien sijaintisuunnitelmat on esitettävä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyttäväksi viimeistään 30.9.2011. Jatkuvatoimisten mittausasemien sijainnin muuttaminen on esitettävä hyväksyttäväksi etukäteen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

UUDELY katsoo, että määräys sisältää vanhentunutta tekstiä ja se on päivitettävä. Lentoliikenteen aiheuttamaa melua on mitattava jatkuvatoimisesti. Mittauspaikkojen tarkoituksenmukaisuutta on

arvioitava säännöllisesti esim. 5 – 10 vuoden välein. Jatkuvatoimisten mittausasemien sijainnin muuttaminen on esitettävä hyväksyttäväksi etukäteen valvontaviranomaiselle.

Lupamääräys 34.3.

Jatkuvatoimisten melumittausten uudistettu raportointisuunnitelma tulee esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyttäväksi 31.10.2011 mennessä ja suunnitelman mukainen raportointi on aloitettava viimeistään 1.1.2012. Suunnitelmassa tulee kiinnittää huomiota mahdollisuuksiin julkaista tulokset sähköisesti.

Lupamääräys 34.6.

Jatkuvatoimisen reittien seurannan uudistettu raportointisuunnitelma tulee esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyttäväksi 30.10.2011 mennessä ja suunnitelman mukainen raportointi on aloitettava viimeistään 1.1.2012. Suunnitelmassa tulee kiinnittää huomiota mahdollisuuksiin julkaista tulokset sähköisesti.

UUDELY katsoo, että määräykset on päivitettävä. Valvontaviranomaisen huomautuksista huolimatta jatkuvatoimisten melumittauspisteiden mittaus tulokset ja reittien seurannan tulokset toimitetaan valvontaviranomaisille kommentoimattomina tai niukasti kommentoituina, minkä vuoksi raportointisuunnitelmien ajantasaisuus on tarkistettava. Melumittausten ja reittien seurannan tulosten raportointi voidaan esittää samassa raportointisuunnitelmassa.

UUDELY katsoo, että raportointisuunnitelmassa on korostettava tulosten analysointia ja tulkintaa sekä tulosten luotettavuuden ja edustavuuden arviointia. Tuloksia on tarkasteltava ja ne on kirjallisesti arvioitava.

Raportointisuunnitelman muuttaminen on tehtävä valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Päivitetty jatkuvatoimisten melumittausten ja reittien seurannan raportointisuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle aina, kun sitä on muutettu.

Lupamääräys 35.

Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen aiheuttamaa melua on mitattava jatkuvatoimisten mittausten lisäksi määräaikailla mittauksilla lyhimmillään kolmen kuukauden jaksoissa vähintään yhdellä alueella vuosittain toistaiseksi. Mittausten toteuttamista vuonna 2012 ja 2013 koskeva mittaussuunnitelma, jossa tulee esittää myös perustelut mittauspaikkojen valinnalle ja mittausajankohdille, on toimitettava hyväksyttäväksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään 31.12.2011 ja mittaukset on käynnistettävä viimeistään 30.6.2012. Mittaus tulokset tulee raportoida samoin kuin samaan aikaan tehtävät jatkuvatoimiset mittaukset. Mittaussuunnitelma on päivitettävä kahden vuoden välein.

UUDELY katsoo, että määräys on päivitettävä. UUDELYn näkemyksen mukaan mittausjakson pituus pitäisi harkita aina tapauskohtaisesti siten, että lyhimmästä mittausjaksosta ei annettaisi ympäristöluvassa määräystä. Tällöin olisi mahdollista lyhyillä mittauksilla todentaa esim. yksittäisten koneiden aiheuttamia melutasoja. Lisäksi UUDELY katsoo, että ympäristöluvassa on määrättä-

vä toimittamaan mittausuunnitelma mittausvuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle jatkotoimenpiteiden harkintaa varten. Mittaustulokset on kirjallisesti arvioitava sekä esitettävä, mihin toimenpiteisiin tulokset antavat aihetta.

UUDELY on 21.2.2018 (Dnro UUDELY/5281/2015) joutunut antamaan Finavia Oyj:lle valituskelpoisen päätöksen liittyen lupamääräyksen 35. noudattamiseen, koska mm. kahden vuoden mittauksia koskevia suunnitelmia ei ole toimitettu ympäristöluvassa määrätyn mukaisesti, vuosina 2016 ja 2018 mittaukset on aloitettu ennen mittausuunnitelman toimittamista ja koska mittaustuloksia ei oltu asianmukaisesti kommentoitu eikä johtopäätöksiä oltu tehty.

Lupamääräys 36.

Helsinki-Vantaan lentoaseman liikenteen aiheuttaman melun leviämismallilaskelma tulee päivittää vuosittain. Melualueet on esitettävä kartalla, josta käy ilmi asuinalueiden väestötiheys.

Melualueet on kuvattava seuraavilla melun tunnusluvuilla ja melutasoilla koskien koko vuoden keskimääräistä liikenneaineistoa:

L_{den} 70, 65, 60, 55, 50 dB

L_{Aeq} klo 22.00–07.00 55, 50 dB

L_{Aeq} klo 07.00–22.00 60, 55, 50 dB

Lisäksi on esitettävä tyypilliset alueet, joilla yleisin siviililentokone aiheuttaa lentoonlähtö- ja laskeutumisreittien alapuolella enimmäismelutason L_{ASmax} 80 dB ja 75 dB.

UUDELY katsoo, että melualueiden (L_{DEN} 50 - 55 dB ja L_{DEN} 55 – 60 dB) pinta-alat ja niiden asukasmäärät on vuosittain selvitettävä. Tämän lisäksi määräykseen olisi lisättävä melualueiden koon ja asukasmäärän muutosten syiden arvioimisvelvoite. Finavia esittää oma-aloitteisesti vuosittain pinta-alat ja niiden asukasmäärät, mutta kommentointi puuttuu. Hämmennystä herättää mm. se, että poikkeustilanteissa pystytään lentämään siten, että melulle altistuvien asukkaiden määrä on pienempi kuin lennettäessä normaalitilanteessa.

Lupamääräys 38.

Kaikki mittaukset, näytteidenotto ja analysointi on suoritettava CEN-, ISO-, SFS- tai vastaavan tasoisen kansallisen tai kansainvälisen yleisesti käytössä olevan standardin tai menetelmän mukaisesti.

UUDELY katsoo, että näytteiden ottajien tulee olla ko. näytteiden ottoon sertifioituja henkilöitä ja että analyysit tulee tehdä akkreditoituilla määrittämenetelmillä tai valvontaviranomaisen kanssa sovittavilla, muilla tavoin varmistetuilla menetelmillä. Lisäksi UUDELY katsoo, että näytteiden oton ja analysoinnin laadunvarmennus ja näytteenottajien pätevyys (ei nimitietoja) on esitettävä vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

Lupamääräykset 39. – 40.

UUDELY katsoo, että kirjanpitoa ja raportointia koskevat lupamääräykset on tarkistettava vastaamaan muuta lupapäätöstä.

Lupamääräys 39.

Kalataloudelliset vaikutukset raportoidaan Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän ohjelman mukaisesti.

UUDELY katsoo, että kalataloudelliset vaikutukset olisi raportoitava kalatalousviranomaisen ohjeen mukaisesti.

Lupamääräys 39.1.

Finavia Oyj:n on raportoitava koekäyttötoiminnasta vuosittain lupamääräyksen 39. mukaisen vuosiraportin yhteydessä. Lisäksi uuden koekäyttöpaikan käyttöä koskevat tiedot tulee toimittaa neljännesvuosittain ensimmäisen viiden vuoden toiminta-ajalta lupamääräyksissä 34.2. ja 34.4. toimitettavaksi määrättyjen raporttien yhteydessä. Raporteissa tulee esittää kuukausittainen koekäyttötilasto, josta käy ilmi koekäyttöjen määrät ja käyttötehot lentokonetyypeittäin ja vuorokaudenajoittain jaoteltuna päivään (klo 7–22) ja yöhön (klo 22–7) sekä ensimmäisen viiden vuoden ajalta jaoteltuna erikseen myös klo 7–19 ja 19–22 välisiin aikoihin. Raporteissa on esitettävä vastaavat tiedot myös koekäyttöpaikan ulkopuolella tapahtuvista tyhjäkäyntitehoa suuremmalla teholla tehtävistä koekäytöistä, joiden osalta on erikseen esitettävä myös koekäyttöön käytetyt paikat. Raporttien liitteenä tulee esittää raportointijaksoa koskevat lupamääräyksen 6. mukaiset poikkeustilanneraportit.

Koekäyttötoiminnasta tulee raportoida edellä määrättyllä tavalla tämän päätöksen antamisesta alkaen. Siirtymävaiheen aikaisesta, ennen uuden koekäyttöpaikan käyttöönottoa tapahtuvasta koekäyttötoiminnasta on raportoitava edellä esitetyllä tavalla sekä vuosiraportoinnin yhteydessä että neljännesvuosittain, ja raporteihin tulee sisältyä myös tilastot koekäyttöön käytetyistä paikoista.

Koekäyttötoimintaa koskevaa raportointia voidaan muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

UUDELY katsoo, että määräys on osittain vanhentunut ja se on päivitettävä. Lisäksi määräys on aiheuttanut keskustelua tyhjäkäyntitehoilla tehtävien koekäyttöjen raportoinnista.

UUDELY on katsonut, että uudella huoltokoekäyttöpaikalla tyhjäkäyntiteholla tehtäviä koekäyttöjä ei tarvitse raportoida, koska niistä ei lupamääräyksen mukaan raportoida koekäyttöpaikan ulkopuolellakaan.

VaHO:n päätös 5.9.2013 ja KHO 21.1.2015

Vaasan hallinto-oikeus on 5.9.2013 määrännyt ja korkein hallinto-oikeus on 21.1.2015 vahvistanut määräykset, joiden mukaan seuraavaan ympäristölupahakemukseen on liitettävä:

- Selvitys lentoliikenteen kehittymisestä alkuyön klo 22.00-00.30 ja varhisaamun 05.30-07.00 tunteina tunneittain ja kiitoteittain. Selvityksen tulee kattaa tilanne vuosilta 2007-2017 ja arvio ainakin tilanteesta vuosina 2020 ja 2025.
- Suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä.

UUDELYn näkemyksen mukaan melun vähentämistä asukkailla haitallisimpina yöaikoina on lupaharkinnassa käsiteltävä ja sisällytettävä jatkuvana toiminnan tehostamisena ympäristölupaan määräyksinä. Lupaharkinnassa olisi meluhaitan vähentämiskeinoina käsiteltävä myös CDO:n, QC-järjestelmän, lentoonlähtö- ja laskeutumismaksujen yms. vaikutuksia ja tehostamismahdollisuuksia.

UUDELY katsoo, että lentoasemalla kiitoteiden 1 ja 2, samoin kuin kiitotien 3 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämistä on jatkuvasti pyrittävä kehittämään ja selvitys kuormitusten vähentämistoimista on esitettävä vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

Lentomelualue

UUDELYn näkemyksen mukaan vuosittaista lentokonemelutilannetta olisi verrattava sellaiseen melutilanteeseen, joka aiheutuisi tilanteessa, jos ei lentoreittejä eikä kiitoteitä valittaessa tarvitsisi ottaa huomioon asutusta tai suojelualueita tai mitään melua vähentäviä lentomenetelmiä yms. eli toteutunutta lentokonemelutilannetta olisi vuosittain verrattava sellaiseen tilanteeseen, joka olisi taloudellisesti lentoliikenteelle ja lentoasemalle kannattavin.

Yöaika

Päätöksessä on käytetty useita ”yöaikoja”: klo 22.00 – klo 7.00 ja klo 23.00 – klo 06.00. Kansainvälisesti yöajalla tarkoitetaan klo 22.00 – klo 7.00. Tätä käytetään mm. L_{DEN} :n laskennassa. UUDELYn näkemyksen mukaan selvyiden ja yksiselitteisyyden vuoksi pitäisi käyttää yhtä yöaikamääritelmää, klo 22.00 – klo 7.00, ja muut tästä poikkeavat yöajat olisi kulloinkin perusteltava.

Raportointi

UUDELY katsoo, että päätöksessä olisi korostettava toiminnan tarkkailusta saatujen mittaustulosten, seurantatietojen, yhteydenottojen yms. asianmukaista raportointia. Raportoinnissa on kiinnitettävä huomiota tulosten analysointiin ja tulkintaan sekä tulosten luotettavuuden ja edustavuuden arviointiin. Tuloksia on tarkasteltava ja ne on kirjallisesti arvioitava. Tuloksista ja seurantatiedoista tehdyt perustellut johtopäätökset on raportoitava valvontaviranomaisille sekä esitettävä, mihin toimenpiteisiin tulokset ja tiedot antavat aihetta.

Määräykset, jotka on velvoitettu tekemään hakemuksessa esitetyn mukaisesti

UUDELYn näkemyksen mukaan määräyksissä ei saisi viitata vain hakemuksessa esitettyyn, vaan kaikki veloitteet pitää olla kirjoitettuna auki joko määräykseen, niiden perusteluihin tai päätöksen liitteeseen, sillä palaaminen hakemusasiakirjoihin ja niihin mahdollisesti tehtyihin täydennyksiin on valvontaviranomaiselle hankalaa eikä esim. haitankärsijät välttämättä pysty niitä tarvitessaan saamaan vaivatta selville. (Esim. määräykset 7., 13. ja 30.)